

De vreemde formules voor Beleggen in Box 3 vanaf 2017

De vreemde formules in de Wet inkomstenbelasting 2001 voor de bepaling van het forfaitaire rendement voor Beleggen in Box 3 zijn van toepassing voor de belastingjaren 2017 tot en met 2025.

Er zijn analyses gedaan op basis van deze vreemde formules in de belastingwet en daarnaast op basis van de gebruikelijke formules voor de bepaling van 15-jarige (meetkundige) gemiddelden voor rendementen.

In beide gevallen op basis van de referenties en de weging in de belastingwet.

De referentie voor de bepaling van het forfaitaire rendement voor Beleggen in de belastingwet voor Aandelen is de MSCI Europe Gross index met herbeleggen van het dividend en zonder aftrek van kosten, voor Obligaties is het per jaar de gemiddelde jaarlijkse rente van de jongste tienjarige Nederlandse staatsobligaties zonder aftrek van kosten en voor Onroerende Zaken zijn het de jaarlijkse prijsindexcijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) voor Bestaande Koopwoningen en dat is zonder prijscorrectie voor woningverbetering en zonder aftrek van kosten.

Deze 3 referenties voor de forfaitaire rendementen zijn in de wet bovendien toegepast zonder correctie voor inflatie.

De weging is volgens de belastingwet vanaf 2017 bepaald op 33% voor Aandelen, 14% voor Obligaties en 53% voor Onroerende Zaken. De aangehouden verhouding voor Aandelen en Obligaties is 70% Aandelen en 30% Obligaties.

In de analyse wordt als basis voor de gebruikelijke meerjarige gemiddelden bij Obligaties net gedaan of het een spaarrekening is. Bij Onroerende Zaken wordt uitgegaan van een tweede woning voor alleen eigen gebruik.

Verder wordt er rekening gehouden met de inflatie op basis van de CPI (Consumenten Prijs Index) waarden voor december van het CBS en wordt er gerekend met 1% kosten per jaar voor Aandelen en voor Obligaties en met 2% kosten voor Onroerende Zaken.

Op de volgende bladen staan 4 bijlagen die uitgebreider ingaan op de uitgangspunten en met name het probleem van de vreemde formules in de belastingwet en worden de resultaten van de analyse weergegeven in een tabel en 5 grafieken.

Geconcludeerd wordt dat de vreemde formules in de Wet Inkomstenbelasting 2001 geldend vanaf 2017 tot op heden voor de bepaling van de rendementen van Aandelen, Obligaties en Onroerende Zaken in combinatie met de veel te hoge startwaarden voor 2016 op een extreme wijze niet deugen en dat sterk in het nadeel van de Box 3 belastingbetalers.

Er dient gebruik te worden gemaakt van de gebruikelijke formules voor 15-jarige (meetkundig) gemiddelden en niet van de vreemde formules die nu in de wet staan. Dat is ook op basis van de bestaande referenties in de wet.

Bovendien moeten de kosten en de inflatie in mindering worden gebracht.

Het gevolg is een aanzienlijk lager rendement waarmee gerekend mag worden en gemiddeld over de 9 belastingjaren van 2017 tot en met 2025 zelfs iets onder 0%.

Dit is dus op basis van de correct bepaalde 15-jarige gemiddelde rendementen volgens de realiteit op basis van de referenties in de wet en vóór belasting. Dus zoals het ook geldt voor het heffingsvrije deel.

Voor het deel boven het heffingsvrije deel zorgt de Vermogensrendementsheffing dus 1 op 1 voor het inleveren van toekomstige koopkracht.

Als rechtsherstel en als overbrugging dient dus voor de belastingjaren van 2017 tot en met 2025 uit te worden gegaan van een forfaitair rendement voor Beleggen van gemiddeld iets onder 0% of praktisch 0%.

Het valt op dat met name de correcte 15-jarige gemiddelden van Aandelen in de 9 periodes die gelden voor de belastingjaren 2017 tot en met 2025 nogal sterk variëren en dat met name de waarde voor 2025 relatief hoog is. Dat laatste is te verklaren door een dieptepunt in 2008 door de krediet crisis en een all time high eind 2023. Dat pleit er voor om dat uit te middelen over meer jaren zoals dat nu gemakkelijk is te doen voor de 9 belastingjaren.

De Hoge Raad heeft in zijn uitspraak van 24 december 2021 vastgesteld dat bij de aanpassing van de Wet Inkomstenbelasting 2001 in 2017 uit budgettaire overwegingen het uitgangspunt is verlaten dat het forfait aanknoopt bij het zonder veel risico haalbare rendement en heeft daarbij geoordeeld dat het sinds 2017 geldende forfaitaire stelsel de uit artikel 1 EP voortvloeiende proportionaliteitstoets niet kan doorstaan.

Deze uitspraak maakt duidelijk dat het, kost wat kost de opbrengst gelijk te willen houden, een belangrijk deel van het probleem was van de gekozen aanpassing in de belastingwet vanaf 2017.

In plaats van terug te gaan naar de oorsprong van Box 3 werd er, om nog steeds kost wat kost de opbrengst gelijk te willen houden, in de wet rechtsherstel Box 3 en de overbruggingswet Box 3 doorgegaan met de verkeerde en vreemde formules.

Bijlage 1 De referenties voor de bepaling van het forfaitair rendement en de weging voor Beleggen in Belastingplan 2017

Vanaf belastingjaar 2017 worden in de Wet inkomstenbelasting 2001 voor de bepaling van het **forfaitair rendement** voor Beleggen onderscheiden de delen Aandelen, Obligaties en Onroerende Zaken.

De weging van deze delen is bepaald op 33% voor Aandelen, 14% voor Obligaties en 53% voor Onroerende Zaken. Deze verhoudingen zijn gebaseerd op de historische cijfers in de Box 3 belasting aangiftes. Op basis van de aangiftes voor Box 3 is voor het deel Beleggingen bekend dat circa 40% bestaat uit Beleggingsrekeningen, circa 45% uit Onroerende Zaken en circa 15% onder de Rest valt. Voor het deel Beleggingsrekeningen is de aanname gedaan van de verhouding 70% Aandelen en 30% Obligaties. Voor het deel Rest is de aanname gedaan dat die hetzelfde rendement heeft als het gemiddelde rendement van de andere delen.

Voor Beleggen in Aandelen is als referentie gekozen voor de MSCI Europe Gross in Local. Dat is met herbeleggen van het dividend en zonder kosten. Volgens de MSCI Methodologie kan de versie in Local niet worden gerepliceerd in de echte wereld. Het is namelijk de theoretische versie die corrigeert voor wisselkoersschommelingen oftewel een continu afgedekte portefeuille. Er zijn in de Local versie afwijkingen die tot 3% per jaar op kunnen lopen ten opzichte van de Euro versie.

De MSCI Europe Gross in Euro is de realistische versie en die is dan ook toegevoegd. Het zou beter zijn als de Euro versie zou worden aangehouden in de Wet Inkomstenbelasting 2001.

De index betreft nu 420 bedrijven uit 15 Europese landen waaronder ook niet Euro landen (Status april 2024).

Er wordt ook onderhoud gedaan op de samenstelling.

Voor Beleggen in Obligaties is als referentie gekozen voor de jaargemiddelden van de kapitaalmarktrentevoet van de jongste Nederlandse tienjarige Staatsobligaties.

Voor Beleggen in Onroerende Zaken is als referentie gekozen voor de jaarlijkse prijsindexcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek voor Bestaande Koopwoningen. Dat is zonder prijscorrectie voor woningverbetering en zonder kosten. Waar hier gesproken wordt over bruto rendement gaat het in feite over prijsontwikkeling oftewel inflatie in dit marktsegment.

Deze referenties gelden nog steeds.

Bijlage 2 Toelichting op de kosten in combinatie met de referenties voor Beleggen

De aangehouden kosten voor Beleggen in Aandelen en Obligaties zijn 1% per jaar.

Als argumentatie kan gekeken worden naar het "Eindrapport van de Commissie Inkomstenbelasting" van 18 juni 2013 (Dijkhuizen). Over de Bankkosten wordt op blad 63 over Tabel 4.2.1 gemeld "Er is bij deze opstelling bij gebrek aan geschikte bronnen geen rekening gehouden met kosten, zoals bewaarloon en transactiekosten (enkele tienden tot een half procent per transactie) bij Aandelen en Obligaties, beheerskosten bij beleggingsfondsen (een half procent tot enkele procenten per jaar) en kosten voor Vermogensbeheer."

Voor de kosten voor Onroerende Zaken wordt uitgegaan van de vaste kosten voor het bezit van de bestaande woning voor alleen eigen gebruik en om deze woning op een verantwoorde wijze te onderhouden en te beschermen tegen risico's.

De kosten die daarbovenop komen zoals het energieverbruik bij het verblijven in de woning en inboedel worden buiten beschouwing gelaten evenals de kosten voor een eventuele hypotheek.

Bovendien worden de kosten voor woningverbetering buiten beschouwing gelaten terwijl de aangehouden CBS data niet uitgaat van woningen waaraan niets verbeterd wordt, maar van in feite woningen die met hun tijd meegaan.

Het gaat om de kosten voor de WOZ / OZB (0,2 %), Opstalverzekering (0,2 %), Vastrecht aansluitingen en vorstvrij en droog houden (0,3 %), Waterschap (0,1 %) en met name onderhoud (1,2 %).

Voor de kosten wordt op grond daarvan uitgegaan van 2 % per jaar.

Bijlage 3 Beschouwing over de referenties voor Beleggen

De genoemde referentie voor Aandelen is theoretisch en er zijn geen fondsen bekend die dat 1 op 1 volgen. Het is ook een rendement die niet eenvoudig is te bereiken en het werkelijke gemiddelde rendement zal dan ook vaak lager liggen.

De genoemde referentie voor Obligaties is theoretisch en er bestaan geen fondsen die het volgen. Er zijn sowieso geen fondsen bekend die alleen in Nederlandse Staatsobligaties beleggen. De mogelijkheden om als particulier te beleggen in specifieke Nederlandse Staatsobligaties zijn sowieso zeer beperkt. Uitgifte is voorbehouden aan grote marktpartijen en daarvan komt slechts een marginaal deel op de markt. Beleggingsfondsen in Staatsobligaties van een aantal Europese landen zijn er wel, maar deze zijn zeker niet risicovrij vanwege de wisselende rentes die invloed hebben op de waarden van de Obligaties en de onvoorspelbaarheid daarvan.

Een theoretische aanpak zou kunnen zijn om elk jaar voor 1/10 deel van het totale in te leggen bedrag dat in deze 10 jarige Staatsobligaties wordt belegd de jongste 10 jarige staatsobligatie te kopen en deze te laten aflopen en dan een nieuwe te kopen voor het vrijgekomen nominale bedrag en de in dat jaar ontvangen couponrentes van alle delen. Na 10 jaar is het dan opgebouwd.

In de berekeningen voor de tabellen en grafieken wordt echter net gedaan of de couponrente van de jongste Nederlandse tienjarige Staatsobligaties een soort jaarrente is op een spaarrekening.

Bij Onroerende zaken wordt vaak gesproken over waarde ontwikkeling. Dat is te zien als een commercieel begrip. Als een woning namelijk alleen in de staat wordt gehouden zoals deze na oplevering was, dan is het onder normale omstandigheden niet te verwachten dat de prijsontwikkeling meer doet dan de inflatie volgen. Dat zal ook op zich al de nodige kosten met zich meebrengen. Bij achterblijvende woningverbetering kan deze prijsontwikkeling zelfs achterblijven. Het CBS spreekt ook over "Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen prijsindex 2015=100" en niet over waarde ontwikkeling. Dat is dus vergelijkbaar met de CPI oftewel de Consumenten Prijs Index. Bij de verkoop van een woning en de koop van een gelijksoortige nieuwe woning in een gelijksoortige omgeving geeft dat alleen maar veel kosten zonder dat de waarde stijgt. Ook zal het bezit van een woning de nodige kosten met zich meebrengen om de waarde te behouden.

Bijlage 4 Uitleg van het probleem met de vreemde formules voor Beleggen in Box 3 volgens de belastingwet voor de belastingjaren van 2017 tot en met 2025

In de informatie over beleggingen is het gebruikelijk dat er naast jaarrendementen in percentages ook meerjarige gemiddelde jaarrendementen in percentages worden vermeld. Kortweg wordt er bijvoorbeeld vermeld “het rendement over 15 jaar”.

Een dergelijk meerjarig (meetkundig) gemiddeld jaarrendement is gebaseerd op een percentage dat indien dat in theorie herhaald over alle jaren van de meerjarige periode zou hebben plaatsgevonden de bijbehorende factor van de eindwaarde gedeeld door de beginwaarde (met beide waarden in gelijke grootheden) in grootte gelijk is aan de soortgelijke factor voor de bedoelde periode in de realiteit.

Daarbij kan voor elk jaar sprake zijn van een jaarspecifiek jaarrendement in percentage dat ook negatief kan zijn.

Er is ook sprake op het eind van elk jaar van het jaarrendement van dat jaar op het eindsaldo van voorgaand jaar inclusief het bijbehorende jaarrendement van dat voorgaande jaar.

Rendementspercentages die bijvoorbeeld op factsheets staan en of zijn gepubliceerd zijn op die wijze bepaald en daarbij zijn uiteraard ook andere perioden mogelijk dan 15 jaar zoals bijvoorbeeld 5 jaar, 8 jaar of 10 jaar en ook vanaf het startmoment van een bepaalde index of een beleggingsfonds.

Voor Box 3 is met name ook de periode vanaf de start van Box 3 op eind 2000 interessant.

In de belastingwet staat echter voor elk van de 3 categorieën (Aandelen, Obligaties en Onroerende Zaken) een formule voor de bepaling van het te hanteren jaarrendement in percentage die sterk afwijkt van de hiervoor beschreven gebruikelijke methodiek.

Het gaat daarbij nog wel om een theoretische 15 jaar, maar daar wordt echter wel heel anders mee omgegaan.

Per categorie wordt namelijk in elk lopend belastingjaar voor de bepaling van het zogenaamde langetermijnrendement in percentage voor het komende belastingjaar net gedaan of het in het lopende belastingjaar geldende langetermijnrendement maar liefst voor 14 jaren van de theoretische 15 jaren van toepassing is.

Dat langetermijnrendement van het lopende belastingjaar is dus in feite niet alleen voor het lopende belastingjaar van toepassing, maar ook voor de 13 jaren van 14 tot 2 jaar daarvoor.

Het voor de referentie van de categorie geldende gerealiseerde bruto jaarrendement in percentage van het jaar voorafgaand aan het lopende belastingjaar telt dus slechts voor 1 jaar van de 15 theoretische jaren mee.

Voor het belastingjaar 2016 zijn relatief hoge startwaarden bepaald voor de 3 langetermijnrendementen in percentage. Deze zijn voor het belastingjaar 2016 zelf dus niet toegepast. De 4% gold toen namelijk nog voor alle vermogensdelen.

In 2016 werden de formules echter wel voor het eerst toegepast voor de bepaling van de 3 langetermijnrendementen voor het belastingjaar 2017.

Het is ook zo dat voor de langetermijnrendementen die gelden voor het belastingjaar 2017 de gerealiseerde bruto jaarrendementen van de 3 categorieën van 2015 zijn toegepast en voor het belastingjaar 2018 de gerealiseerde bruto jaarrendementen van de 3 categorieën van 2016. Dat is dus ook steeds voor 1 van de 15 theoretische jaren.

Het toepassen van de principieel verkeerde formules voor beleggingen in Box 3 en dat in combinatie met de veel te hoge startwaarden heeft gemiddeld gezien ingrijpende en zeer nadelige gevolgen voor de Box 3 belastingbetalers met beleggingen en dat gemiddeld voor alle belastingjaren van 2017 tot en met 2025.

De gebruikelijke formule is $\text{Jaargemiddelde} = \left(\left(\text{Index}_{\text{eind}} / \text{Index}_{\text{begin}} \right)^{\left(1 / \text{aantal_jaren} \right)} - 1 \right) * 100\%$

De voor de 3 posten gebruikte formule in de belastingwet is

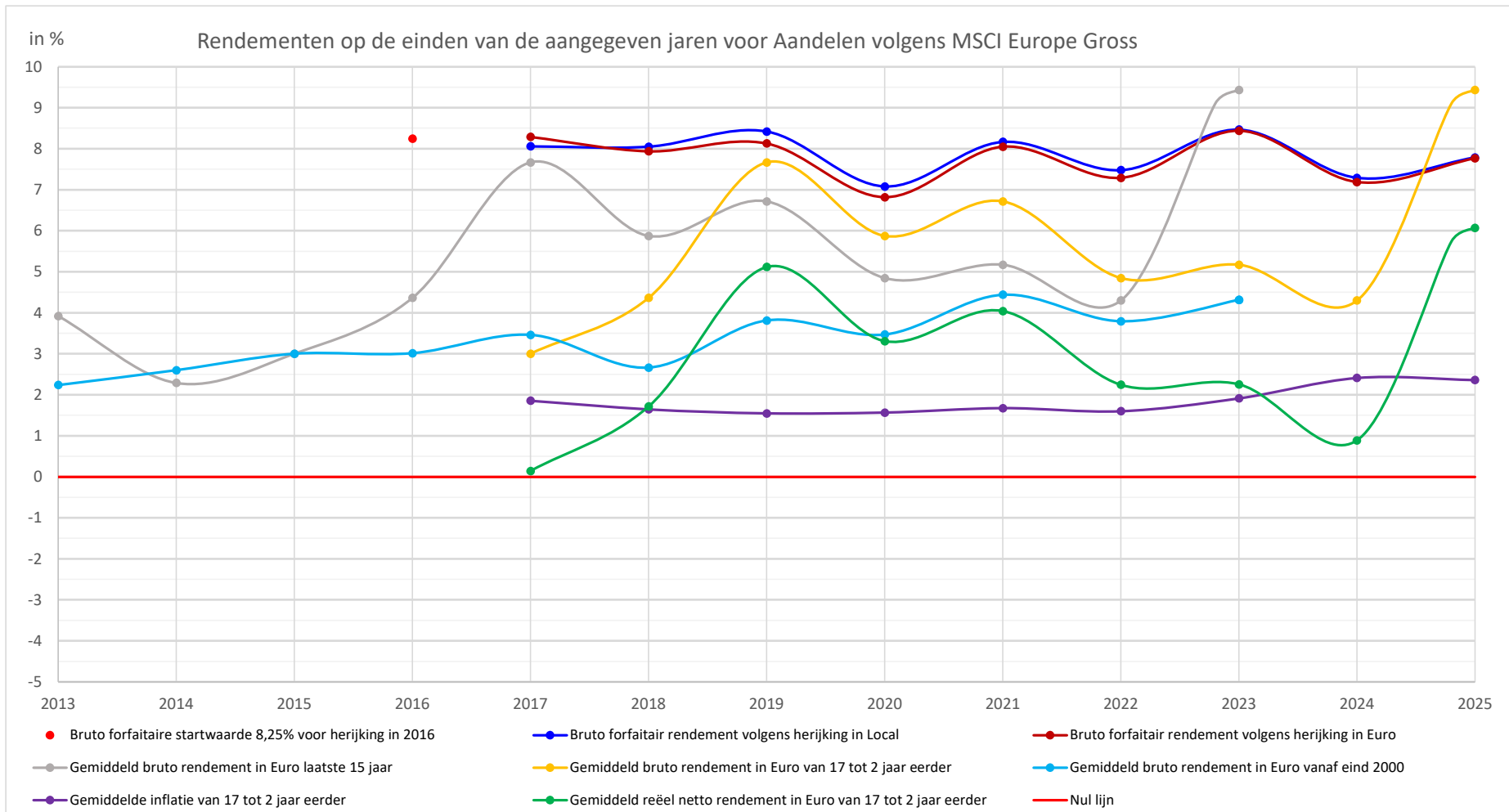
$$RI_n = + \left(\left(1 + 0,01 * RI_{n-1} \right)^{14} * \left(1 + 0,01 * R_{n-2} \right) \right)^{\left(1 / 15 \right)} - 1 * 100\%$$

met RI_n het langetermijnrendement voor jaar n
 RI_{n-1} het langetermijnrendement voor jaar n-1
 R_{n-2} het rendement voor jaar n-2 .

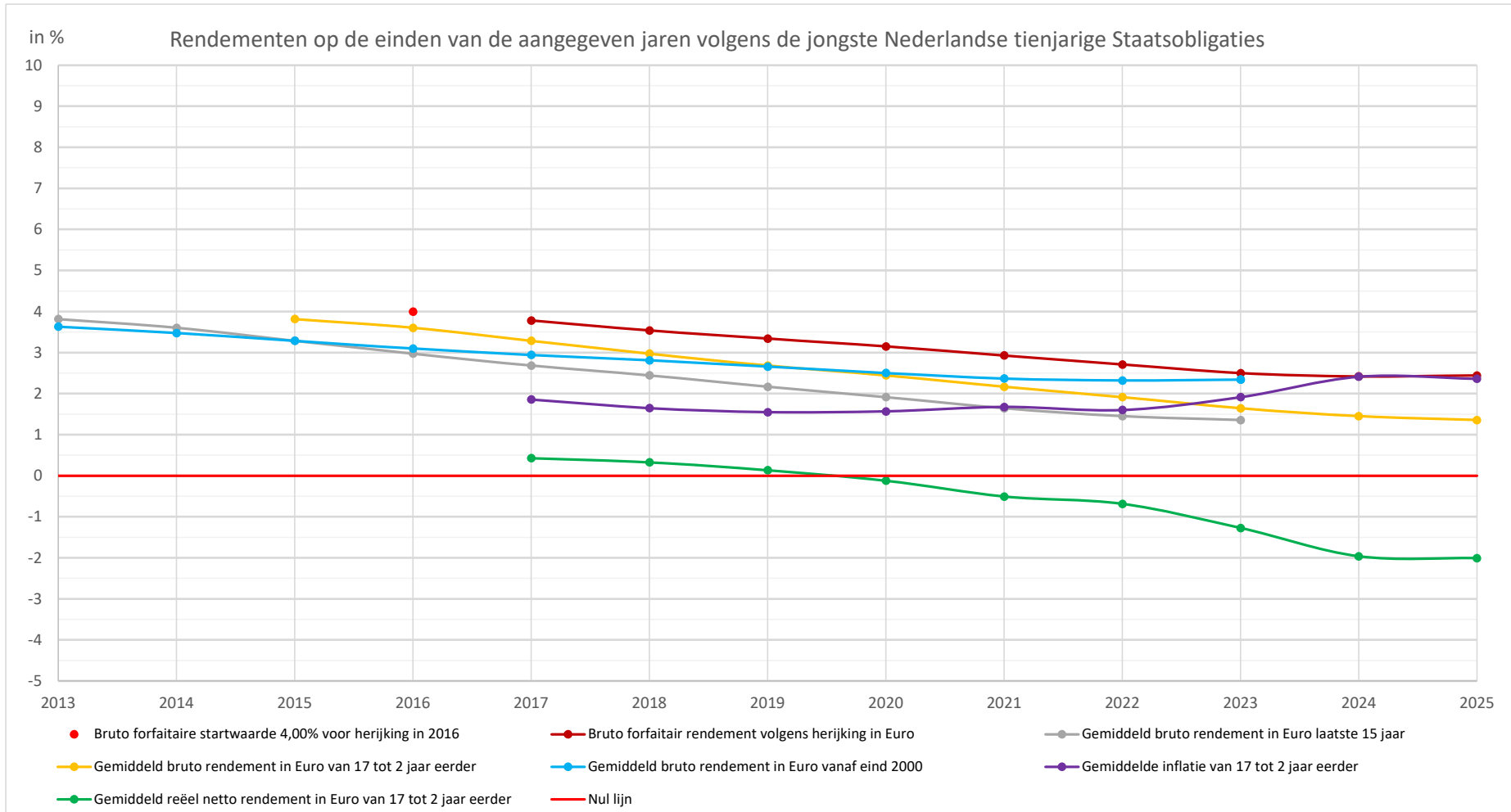
Deze formule wordt gebruikt vanaf het belastingjaar 2017 en voor de eerste langetermijnrendementen van 2016 zijn startwaarden aangenomen. Deze startwaarden werken echter eeuwig door. Indien bijvoorbeeld over de eerste 15 jaar de werkelijke rendementen 0% zijn, dan worden over die 15 jaar rendementen verondersteld van gemiddeld 59,28% tot 59,78% van de startwaarden en voor jaar 15 nog rendementen van 34,42% tot 35,06% van de startwaarden.

Vergelijking Forfaitair Rendement Beleggen in Box 3 volgens de methoden in de wet en volgens de realiteit - 22 januari 2024

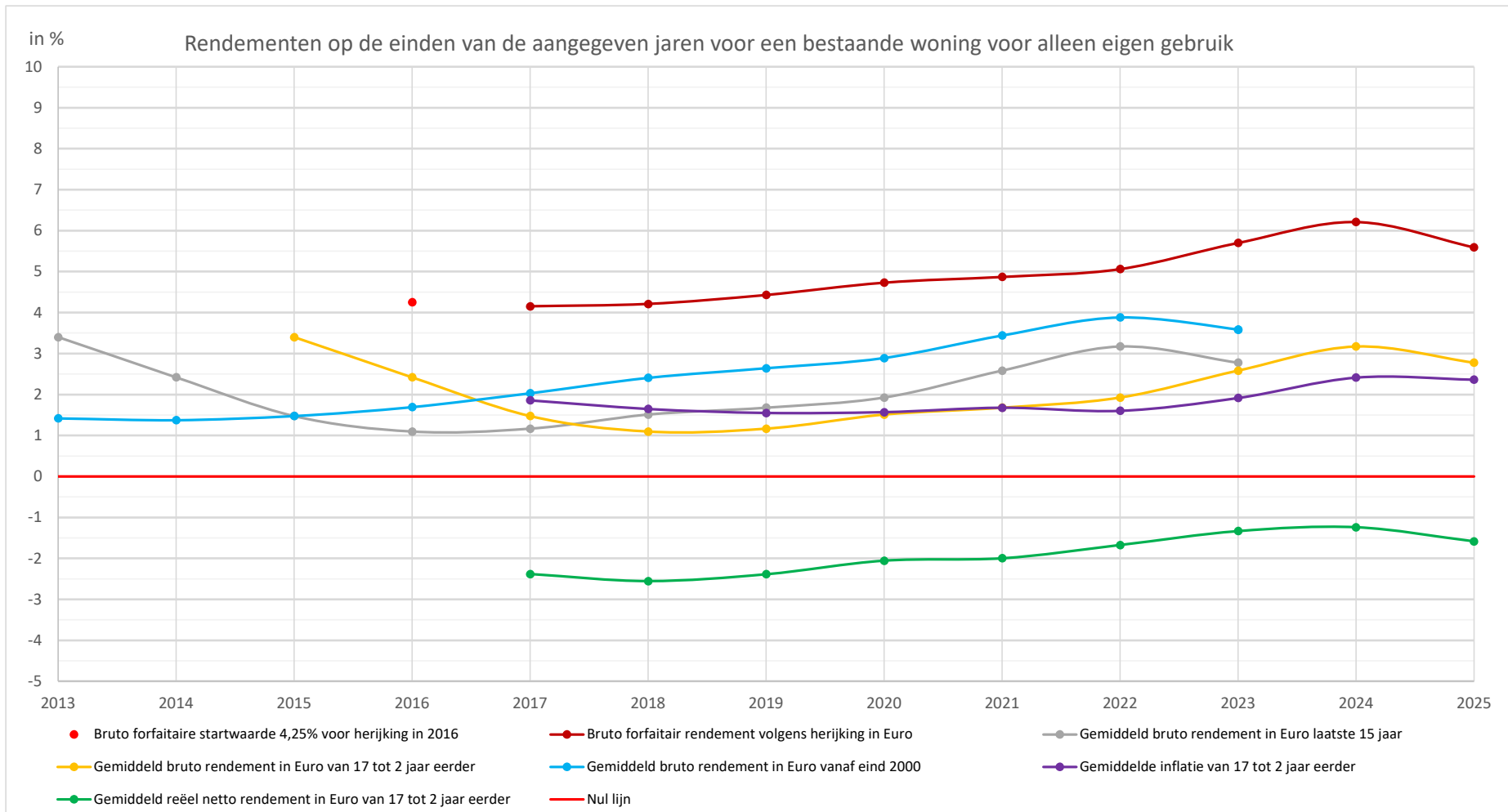
Omschrijving	Beleggen				
	Aandelen	Obligaties	Bestaande Woning in Box 3	Volgens Weging 33 - 14 - 53	Volgens 70% Aandelen en 30% Obligaties
Rendementen volgens de methoden in de wet					
Bruto forfaitaire startwaarden voor herijking in 2016	8,25%	4,00%	4,25%	5,50%	6,98%
Gemiddelden per jaar over de 9 belastingjaren van 2017 tot en met 2025					
Bruto forfaitair rendement volgens herijking in Local	7,87%			5,66%	6,40%
Bruto forfaitair rendement volgens herijking in Euro	7,77%	2,98%	4,99%	5,63%	6,33%
Percentages volgens de realiteit					
Gemiddelden per jaar over de 9 belastingjaren van 2017 tot en met 2025					
Bruto rendement in Euro van 17 tot 2 jaar eerder	5,71%	2,21%	1,93%	3,22%	4,66%
Kosten	1,00%	1,00%	2,00%	1,53%	1,00%
Inflatie van 17 tot 2 jaar eerder	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%	1,84%
Reëel netto rendement in Euro van 17 tot 2 jaar eerder	2,87%	-0,63%	-1,91%	-0,16%	1,82%
Weging volgens de wet	33%	14%	53%	100%	47%

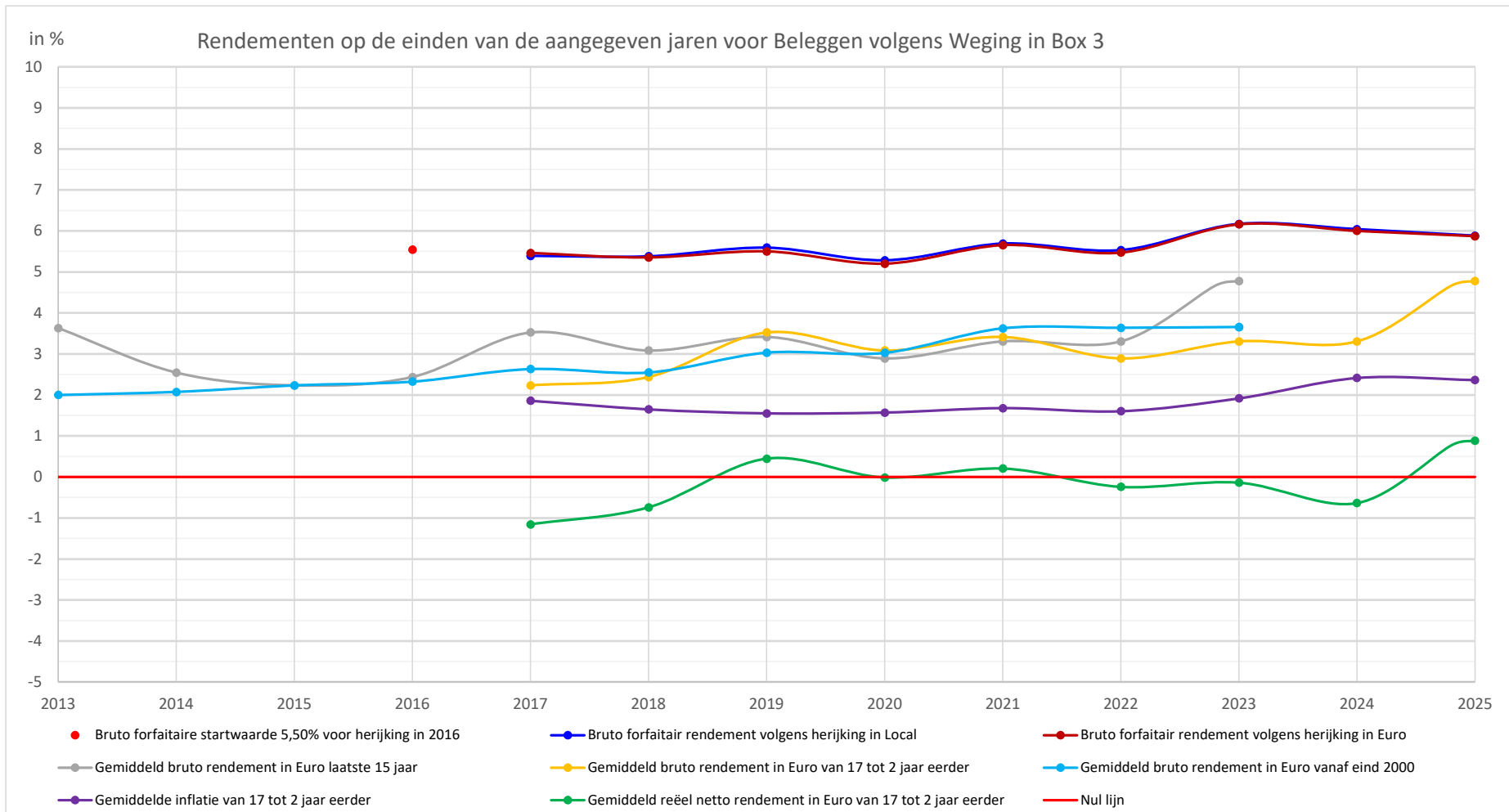
In Belastingplan 2017 is voor Box 3 voor beleggen in Aandelen als referentie gekozen voor de MSCI Europe Gross in Local. Dat is met herbeleggen van het dividend en zonder kosten. Volgens de MSCI Methodologie kan de versie in Local niet worden gerepliceerd in de echte wereld. Het is namelijk de theoretische versie die corrigeert voor wisselkoersschommelingen oftewel een continu afgedekte portefeuille. Er zijn in de Local versie afwijkingen die tot 3% per jaar op kunnen lopen. De Euro versie is de realistische versie en die is dan ook toegevoegd. Het zou beter zijn als de Euro versie zou worden aangehouden in de belastingwet. Voor de forfaitaire rendementen volgens herijking worden de formules uit de belastingwet aangehouden. Deze zijn gebaseerd op de berekende waarde voor jaar n-1 en de nieuwe echte waarde van jaar n-2. Het is **geen** voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en principieel fout! Zie blad 4. Daarvan is ook een uitgebreide analyse beschikbaar. Ter vergelijking is het werkelijke voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en 2 jaar verschoven toegevoegd volgens de formule $Jaargemiddelde = ((Index_eind / Index_begin)^{(1 / aantal_jaren)} - 1) * 100\%$. Daarnaast is ook het gemiddelde vanaf eind 2000 weergegeven. De principieel verkeerde formules volgens de belastingwet komen over 9 jaar gemiddeld uit op 7,87% (Local) en 7,77% (Euro) en het werkelijke gemiddelde van 15 jaar over 9 jaar op 5,71% en zijn dus 38% en 36% te hoog. Deze 5,71% is een bruto rendement zonder kosten van circa 1% en zonder inflatie die op dezelfde wijze bepaald uitkomt op 1,84% **zodat als gemiddeld reëel netto rendement 2,87% resteert.**

In Belastingplan 2017 is voor Box 3 voor beleggen in Obligaties als referentie gekozen voor de jaargemiddelden van de kapitaalmarktrentevoet van de jongste Nederlandse tienjarige Staatsobligaties. Voor de forfaitaire rendementen volgens herijking worden de formules uit de belastingwet aangehouden. Deze zijn gebaseerd op de berekende waarde voor jaar n-1 en de nieuwe echte waarde van jaar n-2. Het is **geen** voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en principieel fout! Zie blad 4. Daarvan is ook een uitgebreide analyse beschikbaar. Ter vergelijking is het werkelijke voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en 2 jaar verschoven toegevoegd volgens de formule $Jaargemiddelde = ((Index_eind / Index_begin) ^ (1 / aantal_jaren) - 1) * 100\%$. Daarnaast is ook het gemiddelde vanaf eind 2000 weergegeven. De principieel verkeerde formule volgens de belastingwet komt over 9 jaar gemiddeld uit op 2,98% en het werkelijke gemiddelde van 15 jaar over 9 jaar op 2,21% en is dus 35% te hoog. Deze 2,21% is een bruto rendement zonder kosten van circa 1% en zonder inflatie die op dezelfde wijze bepaald uitkomt op 1,84%. **Daarmee volgt een gemiddeld reëel netto verlies van 0,63%.**

In Belastingplan 2017 is voor Box 3 voor beleggen in Onroerende Zaken als referentie gekozen voor de jaarlijkse prijsindexcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek voor Bestaande Koopwoningen. Dat is zonder prijscorrectie voor woningverbetering en zonder kosten. Voor de rendementen volgens herijking worden de formules uit de belastingwet aangehouden. Deze zijn gebaseerd op de berekende waarde voor jaar n-1 en de nieuwe echte waarde van jaar n-2. Het is **geen** voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en principieel fout! Zie blad 4. Daarvan is ook een uitgebreide analyse beschikbaar. Ter vergelijking is het werkelijke voortschrijdend gemiddelde van 15 jaar en 2 jaar verschoven toegevoegd volgens de formule $Jaargemiddelde = ((Index_eind / Index_begin) ^ (1 / aantal_jaren) - 1) * 100\%$. Daarnaast is ook het gemiddelde vanaf eind 2000 weergegeven. De principieel verkeerde formule volgens de belastingwet komt over 9 jaar gemiddeld uit op 4,99% en het werkelijke gemiddelde van 15 jaar over 9 jaar op 1,93% en is dus 159% te hoog. Deze 1,93% is een bruto rendement zonder kosten en zonder inflatie die op dezelfde wijze bepaald uitkomt op 1,84% zodat zonder verhuren en zonder kosten een winst volgt van slechts 0,09%. Er wordt in deze grafiek uitgegaan van een bestaande woning in Box 3 voor alleen eigen gebruik, geen woningverbetering en alleen kosten voor het in stand houden van gemiddeld 2% per jaar. **Daarmee volgt een gemiddeld reëel netto verlies van 1,91%**. Waar hier gesproken wordt over bruto rendement gaat het in feite over prijsontwikkeling oftewel inflatie in dit marktsegment.

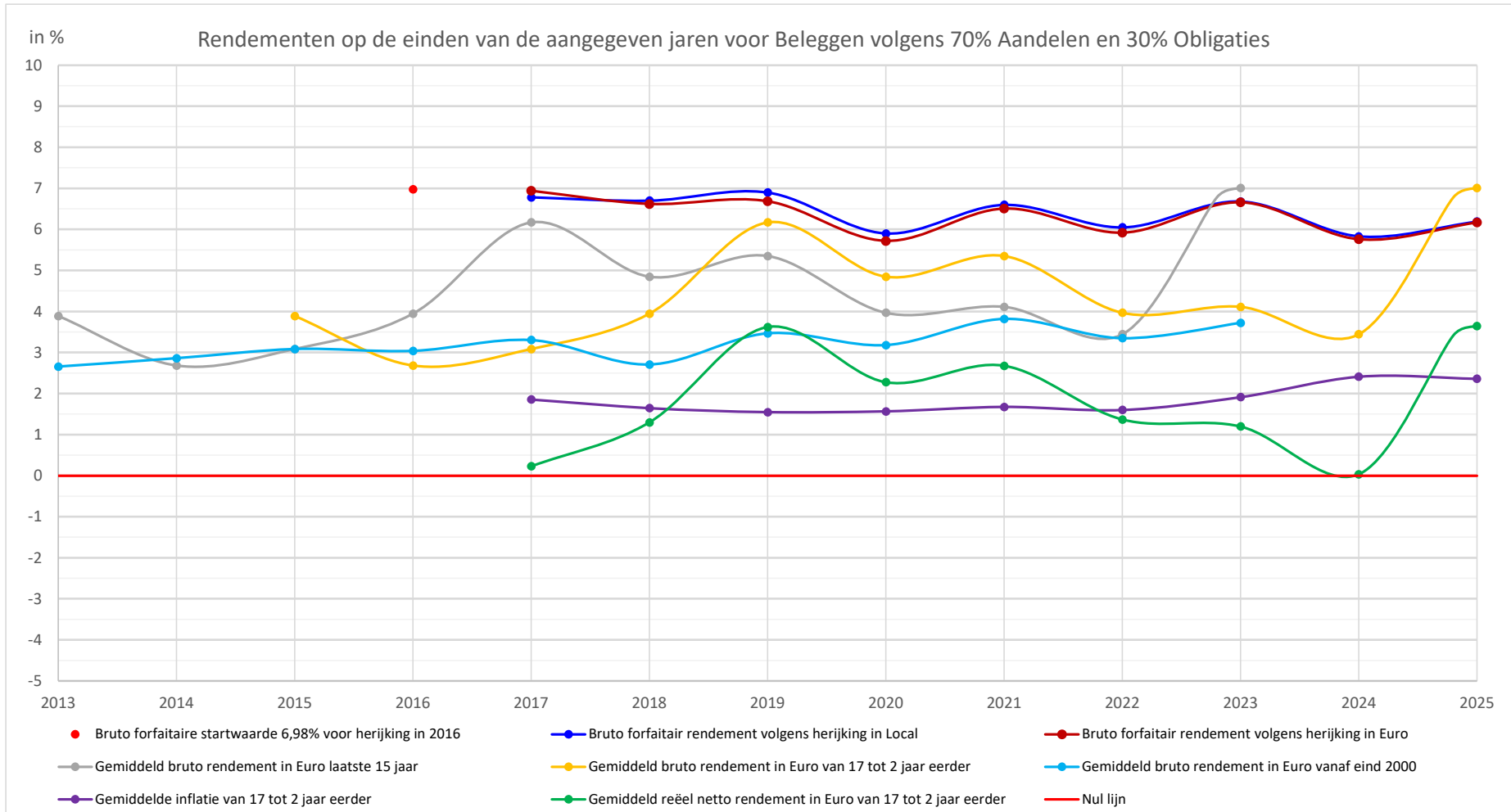

In Belastingplan 2017 is in Box 3 voor beleggen als weging aangehouden 33% voor Aandelen, 14% voor Obligaties en 53% voor Onroerende Zaken. Dat geldt nog steeds.

In deze grafiek zijn de lijnen volgens die weging opgebouwd.

Over 9 jaar gemiddeld komen de rendementen op basis van herijking uit op 5,66% (Local) en 5,63% (Euro) en het werkelijke gemiddelde van 15 jaar over 9 jaar op 3,22% en deze zijn dus 76% en 75% te hoog. Na aftrek van kosten van (0,33 * 1% + 0,14 * 1% + 0,53 * 2% =) 1,53% en inflatie van gemiddeld 1,84% volgt een **gemiddeld reëel netto verlies van 0,16% per jaar vóór belasting**. Met 53% zijn onroerende zaken een overheersend deel in de weging en dus ook in het forfaitair rendement voor beleggen in de Box 3 belasting en dat zal individueel vaak anders zijn.

De voor de 3 posten gebruikte formule in de belastingwet is $RI_n = + (((1 + 0,01 * RI_{n-1}) ^{14} * (1 + 0,01 * R_{n-2})) ^{1/15} - 1) * 100\%$ met RI_n het langetermijnrendement voor jaar n, met RI_{n-1} het langetermijnrendement voor jaar n-1 en met R_{n-2} het rendement voor jaar n-2. Deze formule wordt gebruikt vanaf het belastingjaar 2017 en voor de eerste langetermijnrendementen van 2016 zijn startwaarden aangenomen. Deze startwaarden werken echter eeuwig door. Indien bijvoorbeeld over de eerste 15 jaar de werkelijke rendementen 0% zijn, dan worden over die 15 jaar rendementen verondersteld van gemiddeld 59,28% tot 59,78% van de startwaarden en voor jaar 15 nog rendementen van 34,42% tot 35,06% van de startwaarden.

In Belastingplan 2017 is in Box 3 voor het beleggen in Aandelen en Obligaties en dergelijke de verhouding aangehouden van 70% Aandelen en 30% Obligaties. Dat geldt nog steeds.

In deze grafiek zijn de lijnen volgens die weging opgebouwd. In de belastingaangifte vallen deze ook onder dezelfde soort beleggingen zonder onderscheid.

Over 9 jaar gemiddeld komen de rendementen op basis van herijking uit op totaal 6,40% (Local) en 6,33% (Euro) en het werkelijke gemiddelde van 15 jaar over 9 jaar op 4,66% en deze zijn dus 37% en 36% te hoog. Na aftrek van kosten van $(0,70 * 1\% + 0,30 * 1\%) = 1,00\%$ en inflatie van gemiddeld 1,84% volgt **een gemiddeld reëel netto rendement van slechts 1,82% vóór belasting.**

De genoemde referenties voor Aandelen en Obligaties zijn theoretisch en er bestaan geen fondsen die het volgen.

Het zijn ook rendementen die niet eenvoudig zijn te bereiken en de werkelijke gemiddelde rendementen zullen dan ook lager liggen.